

Region Midtjylland

**Indstilling fra Vækstforum om reservation af midler til
formålsbestemt pulje "Offentlig-Privat Innovation (OPI)"**

Bilag

**til Regionsrådets møde
den 24. september 2008**

Punkt nr. 14

Kriterier for projekter til formålsbestemt pulje til "Offentlig-Privat Innovation (OPI)"

Kriterier

Vi har i dag kun begrænset viden om, hvilke ideer til innovative offentlig-private samarbejdsprojekter, der findes og kan opdyrkes hos de offentlige og private virksomheder. I forsøg på at optimere resultaterne og effekterne af den formålsbestemte pulje til Offentlig-Privat Innovation koncentrerer indsatsen i 1.runde primært om arbejdskraftbesparende teknologi, især målrettet sundheds- og ældreområdet. En mindre del af puljen reserveres til andre perspektivrige projekter. På baggrund af erfaringerne fra 1. runde kan der blive opstillet nye temaer for en evt. 2. ansøgningsrunde.

Nedennævnte kriterier vurderes løbende i projektperioden.

Projekterne vil blive prioriteret i forhold til følgende kriterier:

1. Offentlig-privat udviklingssamarbejde. En tydelig og gennemtænkt argumentation for, hvorfor og hvordan parterne søger offentlig-privat samspil. Et udviklingsprojekt skal have deltagelse af både offentlige og private parter, såsom kommuner, forsknings- og uddannelsesinstitutioner, Region Midtjylland (herunder hospitaler og andre institutioner) og virksomheder.
2. Et tydeligt erhvervsfremme perspektiv. Der lægges særlig vægt på sandsynliggørelse af, at det offentlig-private innovationssamarbejde vil føre til commercialisering af nye produkter, processer, services eller på anden måde skabe forretningsmæssig værdi.
3. En tydelig værdi for den offentlige part/sekter. Det skal sandsynliggøres, at resultaterne af samarbejdet faktisk kan anvendes af og i den offentlige sektor.
4. Nyhedsværdi. Bidrager projektet med ny viden? Er der tale om aktiviteter, som ikke er igangsat eller afprøvet andre steder?
5. Pilotprojekter/eksperimenterende karakter. Det skal sandsynliggøres, at erfaringer og metoder fra projektet kan bruges i andre sammenhænge.
6. Effektdokumentation. Hvordan tænkes effekterne dokumenteret? Er der f.eks. tilknyttet forskningsinstitutioner eller andre?
7. Forankring. Har projektet en forankring, som sandsynliggør levedygtighed efter projektets gennemførelse?

Baggrund

Innovation er bredt anerkendt som en væsentlig drivkraft bag vækst og udvikling og internationale undersøgelser dokumenterer, at samarbejder på tværs af sektorer og fag m.m. har større sandsynlighed for at skabe innovation end hvis parterne arbejder hver for sig.

Som det fremgår af tillæg til Partnerskabsaftale er Regeringen og Vækstforum for Region Midtjylland derfor også enige om, at styrke indsatsen for at fremme offentlig-private partnerskaber og dermed forbedre mulighederne for innovation.

Med finanslovsaftalen for 2008 er der fra 2009-15 afsat i alt 3 mia. kr. til medfinansiering af investeringer i arbejdskraftbesparende teknologi for at give den offentlige velfærdsservice et kvalitetsløft og imødegå manglen på arbejdskraft. I tillæg til Partnerskabsaftalen er det aftalt, at regeringen f.eks. vil inddrage Vækstforum i arbejdet med at identificere og indstille demonstrationsprojekter til fonden til fremme af arbejdskraftbesparende teknologier. Endvidere at Vækstforum vil inddrage de kommunale og regionale parter i udviklingen af

projekterne og at Vækstforum vil arbejde for at opbygge en række nye innovationsalliancer mellem viden- og forskningsinstitutioner, virksomheder, offentlige institutioner og brugere i regionen med henblik på at skabe nye forretningsmuligheder inden for velfærdsteknologi og styrke det offentlige velfærdsydelse.

Formål

Det foreslås, at Vækstforum konkret bakker op om disse målsætninger, bl.a. ved en satsning på offentlig-privat innovation. Formålet med offentlig-privat innovation er at skabe nye forretningsmæssige udviklings- og vækstmuligheder for det private erhvervsliv ved at indgå i innovationsalliancer med offentlige

Det foreslås, at Vækstforum etablerer en formålsbestemt pulje for 2008 og 2009 med titlen "Offentlig-Privat Innovation". Det foreslås tillige, at indsatsen i 1. runde primært omfatter projekter, der omhandler arbejdskraftbesparende teknologier, og især målrettede sundheds- og ældreområderne, idet en mindre del af puljen reserveres til andre perspektivrige projekter. Det bemærkes, at der i samtaler og møder med en række af kommunerne i regionen peges på ældreområdet som et område med store udfordringer og med stort innovationspotentiale, bl.a. i forhold til ny teknologi.

OPI-puljen skal være med til at igangsætte en række offentlig-private innovationsprojekter. Sigtet er at facilitere samarbejdet i den nødvendige, men komplicerede, proces fra idé til samarbejdsprojekt frem til realisering af samarbejdet, herunder en evt. udviklingsfase frem mod realiseringen af nye produkter, processer eller serviceydelser. I de enkelte udviklingsprojekter bliver der bl.a. fokus på at klarlægge, om de har potentiale til at søge medfinansiering til en videreudvikling af projektet fra statslige initiativer, f.eks. fonden til arbejdskraftbesparende teknologi.

Via offentlig-privat samarbejde kan man i fællesskab søge innovative løsninger på den offentlige sektors udfordringer, f.eks. krav om øget velfærd og højere service.

Fokus er for virksomhederne hvordan de kan bidrage med innovative og forretningsmæssigt rentable løsninger. Samspillet giver muligheder for at udvikle og afsætte nye produkter, processer og services. Når virksomhederne medvirker til at skabe nye produkter og ydelser til offentlige institutioner, får de samtidigt mulighed for at omsætte og kommercialisere resultaterne på større markeder, hvor lignende behov opleves. Dvs. den offentlige sektors udfordringer anvendes som platform til at fremme innovation og vækst i det private erhvervsliv.

For den offentlige sektor kan samspillet f.eks. skabe nye organiseringer af arbejdet, udnyttelse af nye teknologiske muligheder m.m., som i sidste ende er med til at forbedre den offentlige service og velfærdsydelse.

Tilsyneladende findes der dog ikke mange succesfulde samarbejder på tværs af de to sektorer, hvilket bl.a. blev erfaret i forbindelse med udarbejdelsen af regeringens kvalitetsreform. Der er da også en række udfordringer - bl.a. kulturen, manglende kendskab hos parterne til hinandens viden og kompetencer, manglende fleksibilitet i udbudsregler, fokus på her- og nu-omkostninger fremfor de langsigtede økonomiske fordele m.m.

For at kunne imødegå udfordringerne, kræves der både åbenhed og villighed hos såvel den offentlige som den private sektor til at have større fokus på mere langsigtede udviklingsmuligheder. Lykkes det, er der store samfundsmæssige og erhvervsmæssige perspektiver i et øget offentlig-privat samspil.

For den private sektor handler det om at ændre perspektiv fra at betragte sig selv som alene leverandør til det offentlige, til også at betragte sig som en form for videnbank. En videnbank, der kan bidrage med ekspertise i udviklingsprojekter, og hvor virksomheden kan se en

forretningsmæssig fordel i at indgå i længerevarende udviklings- og sparringsforløb med offentlige parter, selvom afsætningen måske ikke kommer dag et, men først efter en længere periode og så til gengæld med større indtjeningsmuligheder. Der er således store muligheder for den private sektor i at indgå i offentlig-private samarbejder med innovation for øje – skabe nye alliancer, hente ny viden og nye opgaver, som så igen kan skabe nye produkter og nye afsætningskanaler.

For den offentlige sektor kan et samspil med det private erhvervsliv ses som et middel til at sætte større fokus på innovation, herunder brugerdreven innovation, som et middel til fornyelse af velfærdsydelse, og dermed øge borger- og brugertilfredsheden, skabe bedre service, højere produktivitet, øge medarbejdertilfredshed m.m. Eksempler kan være, at borgerne inddrages som ressourcer i udformning af nye velfærdsydelser. Dette baner vejen for, at der opbygges en innovationskultur på tværs af den offentlige og private sektor, hvor medarbejdere/institutioner får muligheder for at eksperimentere og teste gode ideer til forbedring af serviceydelser og produkter sammen med brugere (og disses organisationer), private virksomheder og forskningsinstitutioner.

Eksempler på aktiviteter i de enkelte udviklingsprojekter

1. Forberedende arbejde forud for udbud af udviklingsopgaver hos den offentlige aktør. F.eks. procesbistand i forbindelse med afklaring vedr. målgruppe, muligheder for brugerinddragelse, markedspotentiale, mulige private samarbejdspartner, metoder til gennemførelse af opgaven, samt design og styring af udbudsproces.
2. Forberedende arbejde i forhold til den offentlig-private samarbejdsform, herunder konsortiedannelse, IPR-afklaring, etablering af fælles selskab eller egentlig udlicitering.
3. Forberedende arbejde i forhold til at klarlægge potentiale for at søge medfinansiering fra statslige initiativer om arbejdskraftbesparende teknologier eller lignende.

Mål

Målet er, at der i løbet af projektperioden igangsættes et antal projekter, hvori der udvikles

- samarbejdsmetoder og - modeller, der fremmer offentlig-privat samarbejde.

og

- startes en proces hen imod udvikling af nye produkter, processer og serviceydelser, som er anvendelsesorienterede for den offentlige sektor, og kan kommercialiseres af den private sektor.

De konkrete effekter af OPI-puljen forventes at være:

- At der blandt de offentlige og private aktører opnås erfaringer med at deltage i dialog og alliancer med hinanden
- At der i regionen opnås erfaringer med, om og hvordan der kan skabes innovation gennem offentlig-privat samarbejde. Herunder bl.a. under hvilke forudsætninger og med hvilke metoder, der opnås de mest perspektivrige samarbejder.
- At der opnås indsigt i hvilke udfordringer og potentialer, der eksisterer for etablering af offentlig-private samarbejder.
- At der opnås indsigt i om og hvordan der kan skabes en fælles innovationsdagsorden, der er attraktiv for både den offentlige og den private sektor.
- At erfaringerne anvendes som grundlag for at vurdere, om Vækstforum skal igangsætte en større strategisk og målrettet satsning på offentlig-privat innovation.

Sammenhæng til Vækstforums øvrige initiativer

Med fokuseringen af indsatsen i 1. runde på primært arbejdskraftbesparende teknologi, især inden for sundheds- og ældreområdet, er der en klar sammenhæng til regionens megasatsning indenfor erhverv-sundhed. Bl.a. igangsættes der under megasatsningen aktiviteter, der har fokus på udviklingen af nye teknologiske løsninger i sundhedssektoren i samspil mellem offentlige (sygehuse og forsknings- og videninstitutioner) og private aktører. Lignende aktiviteter ventes igangsat i de konkrete udviklingsprojekter på sundheds- og ældreområdet under OPI-puljen, som derfor kan understøtte indsatsen på megasatsningen.

Herudover er der en sammenhæng til Vækstforums initiativ inden for brugerdreven innovation, da det forventes, at flere af de kommende udviklingsprojekter i OPI-puljen vil søge at inddrage brugere og medarbejdere. Der vil bl.a. blive inddraget erfaringer fra demonstrationsprojektet om udvikling af hjælpemidler inden for det sociale område, der er igangsat under Erhvervs- og Byggestyrelsens program for brugerdreven innovation.

Målgruppe

Offentlige og private aktører, der indgår i et udviklings samarbejde med henblik på at skabe innovation.

Ansøgere skal være offentlige aktører (i samarbejde med private virksomheder) – videninstitutioner, statslige, kommunale og regionale myndigheder/institutioner/virksomheder. I første omgang målrettes indsatsen kommunerne og regionen.

Implementering

Informationsindsats og opsøgende arbejde gennemføres i regionen af Regional Udvikling bistået af eksterne proceskonsulenter.

Ansøgere afleverer en 1-2 siders idé-beskrivelse til en prækvalifikation.

Et af Vækstforum nedsat ekspertpanel udvælger ideer til at indgå som egentlige projektansøgninger. Med baggrund i de indkomne ideer vil der vil evt. være tale om fælles ansøgninger/konsortieansøgninger mellem flere parter/ideer.

Ansøgerne afleverer ansøgning om udviklingsprojekt.

Ekspertpanelet forelægger projektansøgningerne for Vækstforum og Regionsråd.

Ekspertpanel

Der nedsættes et ekspertpanel bestående af:

- 1 repræsentant for kommunerne
- 1-2 repræsentanter for videninstitutioner – forskere med viden om offentlig-privat samarbejde
- 1 repræsentant for Danske Erhverv
- 1 repræsentant for Dansk Industri
- 1 repræsentant for Region Midtjylland

Ekspertpanelet får som sin primære opgave at vurdere projektidéer og ansøgninger, herunder indstille ansøgninger til Vækstforum samt at fungere som følgegruppe for OPI-puljen.

Informationsindsats, idégenerering og evaluering

Som nævnt er der en række udfordringer forbundet med at få igangsat offentlig-private samarbejder, der kan skabe innovation. Udfordringer, som givet vil blive oplevet i forbindelse med informationsindsatsen og det opsøgende arbejde over for potentielle ansøgere, samt i forbindelse med opstart og gennemførelse af de enkelte udviklingsprojekter.

En af de største udfordringer bliver at få identificeret den viden, de ideer og de kompetencer, som de offentlige og private virksomheder hver især skal bringe i spil, for at kunne udvikle projekter og skabe værdi af samarbejdet – både forretningsmæssigt og i form af kvalitetsudvikling af velfærdsydelserne.

Dette kræver en særlig indsats over for potentielle ansøgere og deres samarbejdspartner.

Henover sommeren er der afholdt møder med en række kommuner i regionen om deres innovationsudfordringer samt med brancheorganisationer, GTS-institutter og højere læreanstalter. På baggrund af Vækstforums beslutning d. 26. maj om at afsætte 0,8 mill. kr. er arbejdet med idégenerering og idéudarbejdelse igangsat.

Som led i implementeringen af OPI-puljen udformes oplæg til procesbistand og til løbende evaluering og synliggørelse projektresultaterne. Evalueringen tænkes at foregå sideløbende med gennemførelsen af enkelte projekter, således at resultaterne kan skabe en umiddelbar værdi for de enkelte projekter og for fremtidige projekter. Samtidig skal der skabes synlighed om resultaterne, så der opnås læring og viden fra arbejdet med offentlig-private innovationssamarbejder.

Økonomi

OPI-puljen til udviklingsprojekter foreslås etableret med 5 mill. kr. af de regionale erhvervsudviklingsmidler. På baggrund af erfaringerne med puljen kan der blive tale om indstilling af yderligere reservation af midler.

Tidsplan

26. maj: Møde i Vækstforum. Godkendt indstilling om midler til forberedende arbejde.

Juni – august: Opstart på forberedende, opsøgende arbejde.

29. august: Møde i Vækstforum. Behandling af indstilling om puljereservation.

24. september 2008: Møde i Regionsrådet. Behandling af indstilling om puljereservation.

September – oktober 2008: Informationsmøder og opsøgende arbejde gennemføres i regionen af Regional Udvikling, bistået af ekstern proceskonsulent. Ekspertpanel sammensættes. Annoncering efter projektidéer.

November 2008: Ansøgningsfrist, 1. runde, prækvalifikation af projektidéer.

November/december 2008: Møde i ekspertpanel. Vurdering og udvælgelse af projektidéer til at indgå som ansøgninger.

Marts 2009: Frist for projektansøgninger.

Møde i ekspertpanel, prioritering og indstilling af projektansøgninger.

Møder i Vækstforum og Regionsråd. Behandling af indstillinger om bevilling til projekter.

Der gennemføres evt. yderligere ansøgningsrunder i 2009.

2009 – 2011: Gennemførelse af projekter.